

JAKÝ MAJÍ LIDÉ NÁZOR NA VÁLEČNÉ KONFLIKTY?

TERMÍN NAHRÁNÍ VYPRACOVANÍ ÚLOHY DO APLIKACE MOODLE: **26. 3. 2023**

ÚVOD

Současný konflikt na Ukrajině hýbe Českou společností. Stává se i klíčovým tématem volby prezidenta ČR. Největší emoce vždy vyvolávají právě probíhající konflikty či konflikty, které se odehrávají blízko našemu bydlišti. V nedávné minulosti se však v celém světě odehrálo velké množství válečných konfliktů, které vyvolaly různé emoce ve společnosti. Od konce druhé světové války se dekolonizovala Afrika, proběhlo mnoho zástupnických válek Studené války ale i válka při rozpadu Jugoslávie. Mezi tyto události můžeme řadit i války drogových kartelů v jižní a střední Americe či velmi dlouho trvající boje mezi Izraelem a Palestinou.

Každá válka má jiný charakter, průběh i výsledek. Stejně tak zanechává v České společnosti jinou odezvu. Právě zjišťování názorů občanů na jeden vámi vybraný válečný konflikt bude vaším úkolem.

Připravený dotazník nám zašlete ke kontrole před jeho šířením (termín pro kontrolu – do 1. 3. 2023). Výsledkem vaší práce bude souvislý text ve formátu pdf.

ZADÁNÍ ÚLOHY

Vaším úkolem v rámci 3. kola korespondenčního semináře je **vytvořit, distribuovat a vyhodnotit dotazník** zaměřený na názory lidí na vámi vybraný válečný konflikt. Prvním krokem je **vybrat si jeden válečný konflikt**, který se odehrál kdekoli ve světě po 2. světové válce. Doporučujeme vybrat konflikt obecně známý, aby na něj lidé měli vůbec nějaký názor (pokud o konfliktu ani nevědí, těžko na něj budou mít názor). Dále je nutné **prostudovat literaturu** k danému válečnému konfliktu a shrnout příčiny, hlavní charakteristiky průběhu války, výsledek a důsledky války. Připojit můžete i nějaké zajímavosti. Nezapomeňte na případné zapojení Česka do daného konfliktu. Můžete se inspirovat zadáním první úlohy letošního kola ([zde](#) jsou články k několika různým konfliktům). Dále můžete články vyhledávat přes [Google scholar](#) či v [Geografických rozhledech](#). Jako relevantní zdroj nelze považovat Blesk, Novinky, Idnes atd. (deník N lze považovat za relevantní). Snažte se o využití i zahraničních zdrojů jako je BBC atd. Pokud narazíte na zajímavý odborný článek, který vám nepůjde stáhnout, můžete nám na něj poslat odkaz a my se pokusíme vám ho stáhnout. Prosím toto udělejte najednou, a ne každý článek zvlášť. Upozorňujeme, že není nejvhodnější zpracovávat válku na Ukrajině (současnou část trvající od roku 2022). Takto aktuální situace je velmi náročná na zpracování a není prozatím dostatek relevantních vědeckých podkladů pro teoretickou část práce.

Dalším krokem je **stanovit si výzkumné otázky** – Můžete zjišťovat jak znalosti lidí o tomto konfliktu, tak hlavně jejich názory na něj. Stanovte si tedy otázky, na které chcete zjistit odpovědi a také k těmto otázkám stanovte předpokládaný výsledek.

Názory lidí budete zjišťovat pomocí **dotazníkového šetření**. Dotazník je jednou z nejčastějších výzkumných metod ve všech sociálně geografických oborech. Dotazník je možné tvořit **elektronicky i v papírové podobě**. Obě varianty mají stejnou výpovědní hodnotu. Všechny získané informace je však nutné převést do elektronické podoby a zpracovat je ideálně v Excelu či jiném podobném programu. Pro potřeby korespondenčního semináře vytvořte dotazník, který bude obsahovat:

1. V úvodu dotazníku se představte; sdělte důvod, proč potřebujete od svých respondentů odpovědi; ujistěte je o anonymitě dotazníku; poděkujte jim za vyplnění a uveďte na sebe kontakt.
2. Vytvořte **minimálně 4 tzv. demografické otázky** viz níže.
3. Vytvořte **alespoň 10 otázek** zaměřených na zjištění odpovědi na vaše výzkumné otázky. (doporučujeme nedělat více než 15 otázek v této části, nebudete poté schopni dotazník vyhodnotit)
 - a. Jednou z otázek může například být: Odkud se respondent dozvěděl o konfliktu? – škola, rodiče, zažil ho-> v rádiu/zprávách atd.

Pokud bychom chtěli získat relevantní informace, které by bylo možné zobecnit na celou Českou populaci, potřebovali bychom více než 1000 odpovědi na tzv. reprezentativním vzorku. To samozřejmě není ve vašich možnostech. Pro potřeby korespondenčního semináře tak stanovujeme **minimální počet odpovědí na váš dotazník na 70 osob. Upozorňujeme, že takové množství respondentů nezískáte přes noc. Počítejte s 1-2 týdny.** Rozvrhněte si tak práci na tomto kole tak, abyste vše stihli. Je vhodné se pokusit získat respondenty různého věku. Vaši spolužáci asi nebudou moc obeznámeni s konflikty posledních 100 let, protože se k nim v dějepise většinou nedostanete. Pokud se chcete ptát pouze spolužáků, budou muset vaše otázky být více obecné a nebo může váš dotazník odkazovat na prozkoumání nějakého zdroje, nebo se můžete ve škole domluvit s vyučujícím, spolužákům konflikt představit a poté je nechat vyplnit dotazník (pozor ale na vaši nestrannost při prezentování konfliktu).

JAK VYTVOŘIT DOTAZNÍK?

Možností, jak vytvořit dotazník zdarma je dnes velká spousta. Asi nejlepší možností jsou [google formuláře](#). Jsou zdarma pro neomezený počet respondentů a tvorba dotazníku je velmi jednoduchá a intuitivní. Další možností je společnost [Survio](#), která nabízí vytvoření a distribuci dotazníků zdarma pro 100 respondentů (což pro potřeby této práce dostačuje). Jejich dotazníky vypadají více profesionálně a nabízejí celou škálu předpřipravených šablon. **Doporučujeme vám, se u této společnosti minimálně inspirovat a přečíst si některé z jejich článků o tvorbě dotazníků.** Po rychlé registraci navštivte jejich [blog](#) o tvorbě dotazníků. Návody na tvorbu dotazníků můžete nalézt i na youtube.

Po vytvoření dotazníku je vhodné nechat ho vyplnit několika **zkušebními respondenty**, kteří vám „vychytají“ chyby či nejasné otázky a odpovědi atd. Poté můžete dotazník pustit do světa. **Po tomto zkušebním kole zašlete dotazník nám – stolcovk@natur.cuni.cz. My provedeme kontrolu vašeho dotazníku a případně vám navrhneme jeho úpravy. Až po této kontrole můžete dotazník vypustit do světa. Dotazník zašlete nejpozději 1.3.2023. Pokud nám dotazník nezašlete ke kontrole je vysoká pravděpodobnost, že v něm budete mít chyby a nebude možné získat plný počet bodů.**

Předem si rozmyslete, kdo je **cílová skupina** vašeho dotazníku a uzpůsobte tomu způsob šíření dotazníku a otázky. Pokud se jedná o vaše vrstevníky, můžete využít sílu sociálních sítí. Pokud vás zajímají názory všech věkových kategorií, budete muset rozhodit sítě i například pomocí rodičů, někdy i dotazník převést do papírové podoby.

JAK POKLÁDAT OTÁZKY V DOTAZNÍKU?

Ideálním nástrojem pro výzkumy zaměřené na zjišťování názorů jsou uzavřené otázky využívající **tzv. likertovu škálu** odpovědí. Pomocí této škály můžete zjišťovat míru souhlasu/nesouhlasu s výrokem, válčící stranou, kvalitou výrobku a dalším. Více se dozvíte např. [zde](#). Doporučujeme vám likertovu škálu použít u většiny vašich otázek, které budou zjišťovat názory.

Kromě uzavřených otázek (možnost výběru odpovědi) můžete využít i **otevřené otázky** (bez nabídky odpovědi). U tohoto typu otázek je vždy nižší ochota respondentů k jejich vyplnění, **alespoň jedna by se však v dotazníku**

Zadání 3. kola Korespondenční seminář Geografie nás baví 3. kolo 7. ročníku
měla objevit. Doporučujeme, aby byla otázka jasně položená a neptala se na citlivá témata. Zvýšíte tak pravděpodobnost, že bude otázka vyplněna.

Při přípravě dotazníku si dejte pozor, abyste se vždy **ptali jen na jednu věc, otázka nebyla zavádějící a nabízené možnosti představovaly celou škálu možností** (abyste nabídkou možností podvědomě neregulovali zjištěné informace). Pokud nejste schopni zajistit všechny existující možnosti, využijte možnost odpovědi **JINÉ**, do které lze vpisovat vlastní odpověď. Zvažte také odpověď **nevím, nechci odpovídat**. Tyto možnosti použijte u citlivých témat nebo témat, která se nemusí týkat všech potenciálních respondentů. Zvažte také, zda bude daná otázka **povinná či nepovinná**. Doporučujeme nechat otázky spíše nepovinné, kromě demografických otázek.

Kromě části, zaměřené na dané téma, musí mít každý dotazník **tzv. demografickou část**. Tato část zjišťuje informace o samotném respondentovi (člověku, který dotazník vyplňuje). Je neméně důležitou součástí dotazníku. Jelikož dostanete spoustu možných odpovědí na vaše otázky, je vhodné hledat nějaké demografické charakteristiky, které by vysvětlily tyto odlišnosti. Může to být pohlaví, věk, dosažené vzdělání, socioekonomické postavení atd. Vaše úvaha může vypadat například tak, že *lidé s vyšším vzděláním jsou více informováni a proto.....* (takovéto vztahy ve svých datech hledejte). **Demografické otázky umístěte na začátek nebo konec dotazníku** (pokud budete zjišťovat nějaké citlivé informace, doporučujeme dát demografickou část na konec). Doporučujeme položit minimálně 4 demografické otázky. I zde **nabídněte respondentům možnosti výběru ideálně v kategoriích** (věk 10-15; 16-20...) nebo jen výběr z možností (muž x žena; obec do 3000 obyvatel x obec do 10 000 x obec nad 10 000 obyvatel...). **Dejte pozor, aby se vám intervaly nepřekrývaly** (např. věková kategorie 10-15 a 15-20 – do které kategorie patřím, když je mi 15 let?).

Pro vytvoření otázek se můžete inspirovat ve výzkumech MEDIA či STEM.

JAK VYHODNOTIT DOTAZNÍK?

Po získání dostatečného množství odpovědí přichází na řadu vyhodnocení získaných odpovědí. Ideálním prostředkem prezentace dat získaných dotazníkem jsou **grafy** různé podoby. Můžete využít ty, které vám nabídnou samotné platformy s dotazníkem nebo vytvořit vlastní. **Pozor na volbu vhodného grafu pro dané otázky a dbát na všechny náležitosti grafu (pojmenování os, název grafu...)**

Do samotné práce vyberte minimálně 4 grafy (ne více než 6 grafů), které by měly představovat vizualizaci nejdůležitějších otázek vašeho dotazníku. Tyto grafy by měly být podrobněji popsány a případně propojeny s výzkumnou otázkou. Výsledky ostatních otázek nemusíte prezentovat pomocí grafů, ale **krátce je okomentujte** (zdůrazněte nejčastější výsledek nebo nějaké extrémy, pokud jsou významné). **Zobrazit informace můžete například i pomocí tabulky** (vhodné v případě demografických dat – přehled: počet mužů x žen, počty respondent v jednotlivých věkových kategoriích atd.).

V případě některých prací můžete porovnat zjištěné informace s podobnými výzkumy (např. volební účast, preference politických stran atd.) či s výsledky předchozích voleb. Nezapomeňte také na formulaci odpovědi na vaši výzkumnou otázku nebo předpoklady z úvodu. **Tuto odpověď jasně podložte zjištěnými daty.** Vaše zjištění podrobně zdůvodněte a okomentujte. **Tato část je v práci nejdůležitější** a měli byste si dát pozor na správnou interpretaci získaných dat. Měli byste interpretovat pouze data, ne vaše názory a domněnky, ty můžete zhodnotit v závěru práce.

..

STRUKTURA PRÁCE

Vzhledem k charakteru práce je povolen delší rozsah práce. **Práce by neměla překročit 10 normostran** (včetně všech grafů). Navíc může být úvodní strana či citace.

V úvodu práce popište **kontext vašeho výzkumu**. Proč jste si vybrali právě tento válečný konflikt, **stanovte výzkumnou otázku** a můžete zde uvést i váš **předpoklad výsledku dotazníku**. Následovat bude kapitola **teorie** – zde shrňte současné poznatky o konfliktu a teorii, která je potřebná pro váš dotazník a výzkumné otázky (kapitola by neměla být delší než 2 strany). V metodické části uveďte **kde**, a jak jste **připravili dotazník včetně počtu a druhu otázek**. Nezapomeňte uvést, kdo je **cílovou skupinou** vašeho a výzkumu a proč (cca půl strany).

V části výsledky práce **prezentujte všechna získaná data**. Mělo by se jedna **pouze o popis získaných informací bez vyvozování nějakých závěrů nebo připojování vašich názorů**. Tato část by měla obsahovat **minimálně 4 grafy**, a kromě grafického znázornění je nutné **získaná data okomentovat slovně** a **vyzdvihnout výsledky, které jsou v nějakých extrémech, vymykají se, jsou nejlepší/nejhorší**. Můžete zde vztahovat výsledky k tematické části s demografickými údaji (např. zda se výsledky liší muži x ženy). I **výsledek, který říká, že zde není žádný rozdíl/vztah** je také **výsledek, který je třeba zmínit** (tato kapitola by měla být nejdelší).

Závěrečná část je však nejdůležitější. Zde byste měli **zopakovat vaši výzkumnou otázku** a případné předpoklady, a **propojit vámi získaná data s výzkumnou otázkou a porovnat vaše předpoklady se zjištěnou skutečností**. Na místě je také popsat, **zda měl váš výzkum nějaké nedostatky** a zda mohly ovlivnit výsledek. Udělat ve výzkumu chybu není špatné. Špatné je s touto chybou **nepracovat a snažit se jí zamaskovat**. Můžete zde i uvést, jak byste se z chyby poučili pro další výzkum. **Je zde i prostor pro váš komentář včetně názoru na celou práci** (kapitola by neměla být delší než 1 strana).

Nezapomeňte uvést zdroje v abecedním pořadí, ze kterých jste čerpali informace a odkaz na samotný **dotazník i tabulku odpovědí!**

Než se do řešení úlohy pustíte, **nezapomeňte si přečíst [Pravidla korektního vypracování problémové úlohy!](#)**

TIPY NA ZAJÍMAVÉ A PŘÍNOSNÉ ZDROJE INFORMACÍ:

Blog netquest – Ideální dotazník, aneb jakých chyb se vyvarovat při jeho tvorbě. Dostupné z <https://blog.netquest.cz/idealni-dotaznik-aneb-jakych-chyb-se-vyvarovat-pri-jeho-tvorbe/>

Centrum pro výzkum veřejného mínění – Tiskové zprávy – politické. Dostupné z <https://cvvm.soc.cas.cz/cz/tiskove-zpravy/politicke>

MEDIAN – společnost a politika. Dostupné z <https://www.median.eu/cs/?cat=6>

Survio blog – Jak vytvořit dotazník. Dostupné z <https://www.survio.com/cs/blog/category/jak-vytvorit-dotaznik/>

STEM – Naše zjištění – domácí politika. Dostupné z <https://www.stem.cz/category/domaci-politika/>

Vyplň to! - Jak správně sestavit dotazník. Dostupné z <https://www.vyplnto.cz/tipy/jak-spravne-sestavit-dotaznik/>

HODNOCENÍ**Celkový počet bodů za úlohu: 120**

Zpracování teoretické části – 20 bodů

Grafy – 10 bodů

Metodická část – 5 bodů

Výsledky – 15 bodů

Vypracování dotazníku – 15 bodů

Literatura – 5 bodů

Vyhodnocení dotazníku – 30 bodů

Struktura práce – 20 bodů

V každé kategorii bude hodnocena schopnost jasně a správně se vyjadřovat, dodržovat zásady pro tento druh textu. Klíčové je dodržení zadání a správně vytvořený dotazník a jeho vyhodnocení.

ZADÁNÍ FOTOGRAFICKÉ SOUTĚŽE

Jelikož je téma válečných konfliktů velmi aktivní ve společnosti celého světa, je možné pozorovat jasné důsledky války na Ukrajině v České i Slovenské společnosti. **Pořídte tedy 2 fotky, které znázorní co nejprůmějšší důsledky války na Ukrajině na váš život.** Snažte se o dvě odlišné fotky znázorňující 2 odlišné dopady na váš život. Ke každé fotce napište cca 200 slov, které vysvětlí daný dopad na váš život. Snažte se o prokázání hlubšího pochopení daného problému.